

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XIX. De vtilitatibus, quas consequitur anima ex eo, quod audium à
temporalibus rebus auellat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

agendum propter pecuniam & non propter Deum, præ oculis temporaneā mercedem & non Diuinum præmium habendo, multifariam multisq; modis suum præcipuum & principalem Deum, & finem pecuniam faciendo, illamque ultimo fini, qui est Deus, præponendo.

Ad hunc ultimum gradum pertinet etiā omnes illi miserabiles, qui temporalium honorum amore dementati, ad eū illa pro Deo suo reputant, verminime ambigant vitas suas illi in sacrificiū offerre, quoties hunc Deum suum aliquā temporaneā iacturam sustinere animaduerterūt, in desperationis voraginem seipso demergendo, ac ob miserabiles fines scipios crudeliter mactādo, hocq; modo suis ipsis manibus infelix, quod talis Deus conseruit, præmium patefaciendo. Cū enim nihil ab ipso sperari possit, desperationē mortemq; tribuit: illos autem, quos tam crudeliter & ad vsq; ultimum mortis damnū non persegitur Deus iste, facit eos vivere moriendo in sollicitudinum aliarumque plurimorum miseriarum doloribus, non permittendo lætitiam aliquam eorum corda subire, nec vt eis aliquid affulget boni in terra, facitque vt semper cordis sui tributū, suspendant pecunia, proillaque subeant labores, congregando & colligendo eam, ad ultimam iustæ perditionis suæ calamitatem, sicut obseruauit Sapientis dicens. *Diuinitas conservata in malum Domini sui.* In isto

Eccles. 5, 12.

Rom. 1, 18.

Psl. 48, 17.

quoque quarto gradu sunt illi, de quibus dicit sanctus Paulus quod *Tradidit illos Deum in reprobum sensum.* Ad hæc enim usque damna perducitur homo, quando gaudium suum in possessionibus ultimata reponit, sed & illi, quibus minora irrogat damna, maxima sunt commiseratione digni, siquidem vt diximus, plurimum deuiare facit eos, ac in Dei itinere retrocedere. Quapropter sicut dicit David, Ne-

timueris cum diues factus fuerit homo (id est) non ei inuidias, existimando te ab illo superari: quoniam cum interierit non sumet omnnia, neq; descendat cum eo gloria (lætitia) eius.

C A P V T X I X .

De utilitatibus, quas consequitur anima ex eo, quod gaudium à temporalibus rebus auellat.

Diligentissime
temporibus
ne corru-
fugient
naturam
ad hæc, timeatq;
ne ex parvissimi-
tatis, in multa damna,
crecendo de gradu
in gradu deueniat. A parvissimi-
tatu ad magna, & exiguum in principio,
ingens in fine, damnū tuadit quemadmo-
dum vna scintilla ad totum comburendū
montē satis est. Nec vñquam idcirco fe-
curus sit, eò quod affectus ille & adhæsio
modica sit, sed confessim illam relinquit,
nec hoc se postmodum facturū sibi per-
suadeat. Si enim quādō adhæsio illa adeo
exigua est, & in suis adhuc initij minime
suppetit illi tantū animi, vt illā excidat
extirpetq; qua ratione id præstabit, post-
quam creuerit & profundas miserit radices.
Præterim cum Dominus noster in
Lætitia
Euangelio dicat. *Qui fidelis est in min- 10.*
mo, & in maiori fidelis est. Qui enim mi-
nora euicit, non ruerit in maiora, sed in istis
quoq; minoribus magnum reperitur de-
trimentum, eò quod contractum iam sit
vallum, & murus cordis: & vi commune
habet adagium: *Dimidium facti, qui bene
cœpit habet.* Propterea admonet nos Da-
vid dicens. *Diuinitas si affluat, nolite cor apponere.* *Psl. 8, 11.*
Quod quāvis homo Dei tui causa non fa-
ceret, nec propter id, ad quod eum Chris-
tiana perfectio compellit; propter utili-
tates saltem, quas temporaliter (præter
spiti-

spirituales) consequitur, deberet cor suum ab omni prædictatum rerum gaudio in libertatem perfecte assisteret: siquidem non solammodo à pestiferis, quæ præcedenti capite recensuimus. damnis liber euadit: sed præterea auertendo gaudium à temporaneis bonis, virtutem acquirit liberalitatem, quæ vna est ex præcipuis Dei attributis; que nulla ratione cum avaritia subsistere valeret. Consequitur præterea animi libertatem, serenitatem rationis, quietem, & tranquillitatem ac pacatam in Deo cōfidentiam, nec non cultum verumque voluntatis erga Deum obsequium. Insuper maius gaudium & recreationem in creaturis adipiscitur, nulla illis proprietate adhærendo: qua recreatione non potest frui; si eas cum adhæsione proprietatis intueretur. Etenim adhæsio hæc est solicitude quædam, quæ laquei instar spiritum terræ alligat, nec illi cordis latitudinem relinquit. Per hanc præterea animi ac affectus à rebus omnibus elongationem seu abstractionem, claram illarum notitiam adipiscitur, ad veritates, quæ illas tam naturales quam supernaturaliter concernunt, rectè intelligendas. Quam ob causam, valde divergo illis, idque insigni cum excessa fruatur modo illo, qui ab amore eatum alienus est; quam is, qui illis immersus est. Ille enim degustat eas secundum illarum veritatem: hic vero secundum illarum falsitatem & mendacium, ille secundum id, quod melius in illis est; iste secundum id, quod peius: ille secundum substantiam, iste autem, qui sensu illis agglutinatur, secundum accidens: sensus enim nequit attingere & asséquiri nisi accidens; spiritus autem à nebulis speciebusque accidentis repurgatus, veritatem & rerum valorem penetrat: cum hoc illius sit obiectum. Vnde gaudium instar nebulæ inditum obfuscatur, non potest enim esse gau-

dium voluntarium de creatura absque voluntariâ proprietate, abnegatio autem & repurgatio huiusmodi gaudij, clarum relinquit iudicium, sicut vapores serenum reddunt aëiem, quando evanescunt. Quapropter omnibus rebus huiusmodi homo lataatur & gaudet, de nullâ tamen re cuni proprietate gaudendo, ac si vniuersas possideret: iste autem alius in quantum illas cum peculiari proprietatis applicatione intueretur, vniuersum gustum omnium illarum generaliter amittit. Iste quamdiu nulli creaturæ dat locum in corde suo, omnes (sicut dicit S. Paulus) in magnâ libertate possidet: *Tamquam nihil habētes & omnia possidentes.* Ille vero alter, in quantum aliquam illarum cum adhæsione voluntatis possidet, nihil possidet: quia potius ipse cor illius obtinet, quam ob causam velut captiuus affligitur. Vnde etiam fit, ut quod gaudia ex creaturis cupit haurire, tot etiam necessario angustias & afflictiones in suo demerso ac occupato corde tolerare debeat. Cor à creaturam adhæsione liberum, nequaquam in oratione vel extra illam curis solicitudinibus que angit, & sic absque temporis iactura, magna cum facilitate ingentes spirituales opes corradit. Verum iste alius, vniuersum orationis tempus in cogitando & recognoscendo de laqueo, quo irretitum & possessum est cor eius, consumir, magnaq; adhibita diligentia, vix cor suum ad modicum tempus à laquei rei illius cui cor suu adhæret cogitatione, liberare potest.

Quamobrem spiritualis homo, in primo motu quando animaduerit gaudium suum ad aliquam rem creatam ferri, illud reprimere coercereque debet; memor illius, quod hoc loco supposuimus: nihil videlicet in rebus creatis reperi, vnde gaudere debeat, præterquam ex eo, quod deo inserviat, & ex eo, quod gloriam & hono-

T. 3. rem

B.
mannis
Cruce

Opera
lystica

IV

124

*Debet spir-
ituallus ho-
mo primū
gaudij de
creatulis
motum re-
primere.*

rem ipsius in rebus vniuersis requirat, creaturas omnes, ad hoc solum dirigen-
do, & ab omni vanitate in illis fugiendo,
nec gustum & consolationem propriam
in eis aucupando.

*Principiū
commodū
abstractio-
ni gaudij
à crea-
turis.*

Aliud præterea grande ac præcipuum reperiit commodum in abstrahendo & diuellendo gaudio à creaturā bono, quod est habere cor liberum pro Deo, quæ res principium est dispositiūm pro omnibus gratijs, quas in illū collaturus est Deus, genie qua dispositione, minime illas confert.

*Matt. 19.
29.*

Quæ gratiæ huiusmodi sunt, ut pro uno gaudio, quo dei perfectionisq; Euangelice amore se priuet, temporaliter etiā centum il- ligaudia in hac vita largiatur, quemadmo- dū in ipso Euangeliō sua maiestas pollicita est. Verum etiā si minime hæc emolumen- tainde emanarent, ob solam, quam Deus existit creaturatum gaudijs recipit disipli- centiā, deberet spiritualis & Christianus, illa in anima sua extingue: Quandoqui- dé videmus in Euangeliō quod quia diues ille de congregatis pro multis annis bonis gaudebat, tātōpere fuerit indignatus De- us, ut illi dixerit: illa non ē te animam eius ad reddendam rationem euocandā: stulte bac nocte animam tuam repenter a te. Vnde merito formidate debemus, quotiescumq; vanè gaudemus & cogitare, Deum nos intueri suppliciumq; aliquod & potionem ama- rā, secundum meritum nostrum præpara- re, multoq; maiorē pœnam ex huiusmodi gaudio crebrō resultare, quām fuerit gau- dium ipsum. Licer enim verum sit, per S.

Apoc. 18.⁷

Ioan. in Apocal. de Babylonia dici: Quantū glorificauit se, & in delicijs fuit, tantum date ei tormentum & luctum: Non præterea ta- men, non maior erit gaudio pœna: immo potius multo maior erit: siquidem pro brevi- bus ac momentaneis delicijs immensa & æterna irrogantur tormenta, sed ita dictum est, ut intelligamus, nihil sine sua particu-

lari pœna remansurum: ille enim, qui inuile verbum puniet, nequaquam vanum gaudium impunitum relinquet.

CAP V T XX.

Magnam esse vanitatem, in naturalibus bonis, voluntatū gaudium reponere, & quaratione debeat illud per ea ad Deum dirigi, demonstratur.

*P*er bona naturalia hoc loco pulchritu- dinem, venustatē, lepotem, corporis que constitutionē & cæteras oēs corporis d. res intelligimus, quantum vero ad ani- mām spe & stat, intellectum perspicacē, di- creationem, cum reliquis omnibus, quæ ad rationem pertinent. In quibz vniuersis hominēm ob hanc solam causam, quia vel iple, vel iij qui ad eum sp̄tant hilice dotib. insignes sint, gaudium collocare, nec Deo, qui idcirco eas confert ut magis per illas agnoscat & amerit, gratias referre, va- nitas est, & deceptio, quemadmodum hoc expressit Salomon dicens: *Fallax gratia, & vana est pulchritudo, mulier timens Dominum ipsa laudabitur.* Quibus verbis instruimur, quod potius debeat homo in huiusmodi naturalibus donis metuere ac vereri, cum per ea nullo negotio ab amore diuino ab- strahi, & illis illectus in vanitatem labi ac decipi possit. Præterea enim dicit, corpo- ralem gratiam esse fallacem: fallit quippe hominem, illumque per gaudium vanum ac sui ipsius vel illius, qui huiusmodi præ- dirus est gratiā, complacentiam ad ea, quæ minime illi expedient, pertrahit. Vanam præterea dicit pulchritudinē: quoniam ho- minem eam magnificientē, de illâq; gaudi- dentē multifatiā corrueat facit, tunc enim duntaxat gaudio perfundi debet, quando pulchritudine, Dei obsequium, vel in ipso, vel